

Sygn. akt I ACa 180/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Ewa Kaniok (spr.)

Sędzia SA Przemysław Kurzawa

Sędzia SA Dorota Markiewicz

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. Z.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie i Prokuratora Rejonowego Warszawa – Śródmieście w Warszawie

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 2 października 2012 r.

sygn. akt II C 337/12

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

I ACa 180/13

UZASADNIENIE

R. Z. domagał się zasądzenia od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie i przez Prokuratora Rejonowego Warszawa – Śródmieście kwoty 10.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wyroku do dnia zapłaty z tytułu naruszenia godności powoda poprzez pogwałcenie prawa do sądu rażąco niezgodnymi z prawem orzeczeniami Sygn. akt II Kp 2740/11 i 1 Ds. 980/11, domagał się także opublikowania w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku przez okres jednego miesiąca na tablicach ogłoszeń Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie na kartce papieru formatu A4, orientacja pozioma, interlinia 1,5, czcionką Arial 24 oświadczenia przeprasającego o treści: „Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie, wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, przeprasza Pana R. M. Z. za naruszenie jego godności, polegające na odmówieniu prawa do sądu w postępowaniu II Kp 2740/11. Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie. (pieczęć, podpis)”. Wniósł ponadto o nakazanie opublikowania ogłoszeń na tablicach ogłoszeń Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście na kartce papieru formatu A4, orientacja pozioma, interlinia 1,5, czcionką Arial 24 oświadczenia przeprasającego o treści: „Prokurator Rejonowy Warszawa

Śródmieścia, wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, przeprosza Pana R. M. Z. za naruszenie jego godności, polegające na odmówieniu prawa do sądu w postępowaniu 1 Ds. 980/11. Prokurator Rejonowy Warszawa Śródmieście w Warszawie. (pieczęć, podpis)”.

Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie oraz Prokurator Rejonowy Warszawa Śródmieście, zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wnoszą o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z 2.10.2012r. sygn. akt II C 337/12 Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa- Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 500 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i nie obciążył powoda tymi kosztami w dalszym zakresie.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Okręgowy wskazał:

Postanowieniem z dnia 10.10.2011 r. prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa – Śródmieście w Warszawie w sprawie 1 Ds. 980/11/MS na skutek zawiadomienia R. Z. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień przez Ministra Sprawiedliwości Z. Z..

R. Z. złożył zażalenie na to postanowienie (kopia zażalenia k. 9).

W wyniku rozpoznania zażalenia Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia zmienił zaskarżone postanowienie przyjmując inną niż prokurator podstawę odmowy wszczęcia śledztwa, w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Wniosek powoda o zobowiązanie pozwanego do sporządzenia odpisów akt II Kp 2740/11 i 1 Ds. 980/11 Sąd oddalił, uznając że dowody takie są zbędne dla rozstrzygnięcia.

Zgodnie z art. 23 kc dobra osobiste człowieka pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Jako jedno z dóbr podlegających ochronie przepis wymienia cześć człowieka. Przyjmuje się, że cześć przejawia się w dwóch aspektach. Rozróżnia się cześć „zewnątrzną” określaną jako dobre imię oraz wewnętrzną, wyrażającą się w godności osobistej. W przypadku godności osobistej (czyli „wewnętrznej”) przedmiotem ochrony jest wyobrażenie o własnej wartości. Godność osobista jest tą sferą osobowości, która konkretyzuje się w poczuciu własnej wartości, które z kolei kształtowane jest przez okoliczności zewnętrzne. Zatem opinia społeczna, która znajduje wyraz w poglądach ludzi rozsądnie i uczciwie myślących decyduje o tym czy w konkretnym wypadku rzeczywiście nastąpiło naruszenie godności osobistej. Reakcje subiektywne są bowiem czasem przesadne.

W wyroku z dnia 11 marca 1997 roku Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że ocena, czy nastąpiło naruszenie dobra osobistego, jakim jest stan uczuć, godność osobista i nietykalność cielesna (art. 24 § 1 kc), nie może być dokonana według miary indywidualnej wrażliwości zainteresowanego, ta bowiem może być szczególnie duża ze względu na cechy osobnicze, uwarunkowania chorobowe itp. Z tej przyczyny kryteria oceny naruszenia muszą być poddane obiektywizacji. (III CKN 33/97, OSNC z 1997 r., nr 6 – 7, poz. 93). Pogląd ten Sąd orzekający w całości podzielił.

Ochrona dobra osobistego przewidziana w przepisach prawa cywilnego przysługuje w razie bezprawnego naruszenia dobra osobistego. Uznaje się, że jest to działanie sprzeczne z porządkiem prawnym rozumianym jako przepisy prawa oraz zasady współżycia społecznego. Z zasady domniemania bezprawności naruszenia dobra osobistego wynika, że każde naruszenie należy wstępnie zakwalifikować jako bezprawne. Poszkodowany nie musi wykazać jaka była przyczyna naruszenia. Ryzyko niewyjaśnienia okoliczności towarzyszących naruszeniu zostaje przerzucone na sprawcę. Jest to domniemanie wzruszalne. Roszczenia z art. 24 § 1 kc nie przysługują poszkodowanemu, jeżeli sprawca wykáže, że zachodziła jedna z okoliczności wyłączających bezprawność działania, tj. okoliczności usprawiedliwiających naruszenie dobra osobistego.

Zarzucane przez powoda działania nie były działaniami Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie ani Prokuratora Rejonowego Warszawa Śródmieście jako statio fisci Skarbu Państwa, a działaniami sądu

powszechnego w wykonaniu jego konstytucyjnych uprawnień (w sprawie Kp 2740/11) lub działaniami prokuratora. Już z tego powodu powództwo nie mogło zostać uwzględnione.

O ile żądanie powoda zostało skierowane przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie to pozwany nie mógł mieć żadnego wpływu na treść kwestionowanych przez powoda orzeczeń sądu. Prezes sądu jest jednym z jego organów (art. 21 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju Sądów powszechnych – Dz. U. z 2001 r., nr 98, poz. 1070 z późn. zm.). Rolą prezesa sądu jest jedynie kierowanie sądem i reprezentowanie go na zewnątrz, pełnienie czynności z zakresu administracji sądowej, pełnienie innych czynności przewidzianych w ustawie oraz w odrębnych przepisach (art. 22 § 1 ustawy), a także sprawowanie wewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądu (art. 9a § 1). Nie można zatem przyjąć, że zarzucane działania były działaniami Prezesa Sądu Rejonowego ani działaniami Prokuratora Rejonowego podjętymi przy wykonywaniu obowiązków w ramach struktury organizacyjnej osoby prawnej (Skarbu Państwa), w imieniu i na rzecz tej osoby prawnej, co pozwalałoby przyjąć odpowiedzialność tej osoby prawnej (v. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 06 grudnia 1972 r. I PR 352/72, OSNC z. 6/1973 r., poz. 115, w wyroku z dnia 28 listopada 1980 r. IV CR 475/80, OSNC z. 9/1981 r., poz. 170, w wyroku z dnia 11 października 1983 r. II CR 292/83, OSP z. 11/1985 r., poz. 3).

Odnosnie natomiast pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratora Rejonowego Warszawa Śródmieście, to działania prokuratury reguluje ustawa z dnia 20 czerwca 1985 r. o Prokuraturze (t.j.: Dz.U. z 2011 r., nr 270, poz.1599 ze zm.). Prokurator rejonowy kieruje prokuraturą rejonową (art. 17 ust 9 ustawy).

W niniejszej sprawie, jakkolwiek przepis art. 23 kc statuuje domniemanie bezprawności, to obalenie tego domniemania przez stronę pozwaną jest zbędne z uwagi na błędne przypisanie przez powoda działania sądu działaniu prezesa sądu a działań prokuratora prowadzącego postępowanie - działaniu prokuratora rejonowego kierującego prokuraturą rejonową. Nie można w konsekwencji mówić o bezprawności działania pozwanego Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia ani Prokuratora Rejonowego Warszawa - Śródmieście.

Samo zarzucane przez powoda „działanie”, polegające na wydaniu przez sąd rejonowy i prokuratora orzeczeń, nie może zostać uznane za bezprawne, skoro działanie sądu jest sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości w rozumieniu art. 175 ust 1 Konstytucji, a działanie prokuratora ma umocowanie w powołanej ustawie o prokuraturze.

Powód w istocie wytaczając powództwo kwestionuje rozstrzygnięcia sądu i prokuratora w sprawach Kp 2740/11 i 1 Ds. 980/11. Subiektywne przekonanie powoda o niesłuszności tych rozstrzygnięć nie może jednakże stanowić o naruszeniu dóbr osobistych powoda. Nie znajduje oparcia w przepisach konstrukcja przedstawiona przez powoda w pozwie, mająca polegać na naruszeniu godności powoda przez pozbawienie prawa do sądu. Pojmowanie przez powoda prawa do sądu jako rozpoznania jego sprawy poddanej pod rozstrzygnięcie sądu zgodnie z żądaniem powoda, jest chybione. Prawo do sądu nie stanowi bowiem prawa do uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia, a prawo do przedstawienia sprawy sądowi i jej rozpoznania – z potencjalnie niekorzystnym dla strony wynikiem, jak to miało miejsce w przypadku powoda.

Nie można również mówić o naruszeniu prawa osobistego powoda w postaci godności. Osobista trudność związana z koniecznością zaakceptowania niekorzystnego rozstrzygnięcia sądu lub prokuratora, w świetle wskazanych powyżej obiektywnych mierników, nie może być utożsamiana z naruszeniem godności powoda.

Powództwo o ochronę dóbr osobistych nie może stanowić nieznanego ustawie sposobu kontroli prawomocnych orzeczeń, z którymi powód się nie zgadza.

Wskazać też trzeba, że powód nie łączył odpowiedzialności pozwanego z treścią orzeczeń, co mogłoby być podstawą oceny roszczenia powoda w kontekście art. 417¹ § 2 kc. Źródłem roszczenia powoda było twierdzenie o naruszeniu jego dobra osobistego w postaci godności przez pozbawienie prawa do sądu. Tak sformułowane roszczenie nie mogło uzyskać ochrony prawnej – po pierwsze z uwagi na to, iż nie można mówić o pozbawieniu powoda prawa do sądu a

jedynie o niekorzystnych dla powoda rozstrzygnięciach, z którymi powód się nie zgadza. To jednak nie stanowi - w myśl obiektywnego miernika oceny - o naruszeniu godności powoda.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości, zarzucając:

I. obrazę prawa materialnego, t.j.:

- art. 6 oraz art. 8 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, poprzez faktyczne odmówienie powodowi ochrony prawnej jego fundamentalnego dobra osobistego, mianowicie godności;

- art. 30 Konstytucji R.P. w zw. z art. 23 i 24 k.c., art. 7 oraz art. 32 Konstytucji RP poprzez odmówienie powodowi ochrony prawnej jego dóbr osobistych;

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez „publicystyczne” uzasadnienie skarżonego wyroku, wbrew treści wskazanego przepisu, nie zawierające precyzyjnego wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: wskazania faktów, które Sąd I instancji uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz całkowite uchylenie się od rzetelnego wyjaśnienia podstawy prawnej skarżonego wyroku z przytoczeniem przepisów prawa - przez co rozstrzygnięcie jest niezrozumiałe;

- art. 23 i 24 k.c. w zw. z art. 30 Konstytucji R.P. poprzez rażąco wadliwe uznanie, jakoby godność powoda nie została naruszona przez Pozwanych; ich działanie nie było działaniem bezprawnym; pomimo iż godność ludzka jest dobrem prawnie chronionym, zaś uszczuplenie praw obywatela lub uniemożliwienie mu ochrony swych praw wprost godzi w jego godność;

- art. 23 i 24 k.c. poprzez rażąco błędne uznanie, iż okoliczności faktyczne ustalone w sprawie, rzekomo nie pozwalają na subsumcję pod wskazane normy prawa; w szczególności uchylenie się od ustalenia, iż oczywiście zostało naruszone przez Pozwanego prawo powoda do sądu, w konsekwencji uchylenie się od ustalenia - nawet w kontekście wyroku Sądu Najwyższego z dnia 06 maja 2010, sygn. II CSK 640/09 - iż poprzez poniżające, nierówne potraktowanie powoda przez Pozwanych oraz istotne ograniczenie jego konstytucyjnie gwarantowanych praw została naruszona godność powoda;

- art. 448 k.c. w zw. z art. 23 i 24 k.c. poprzez niezgodne z prawem odmówienie powodowi zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, pomimo oczywistego naruszenia jego godności;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez uchylenie się od dokonania rzetelnej, prawidłowej oceny zebranego materiału dowodowego.

II. rażące błędy w ustaleniach faktycznych:

- uchylenie się Sądu I instancji od rzetelnej analizy materiału dowodowego;

- bezprawne utożsamienie pozwu o naruszenie dobra osobistego w postaci godności, z „wydaniem orzeczeń”, czy też „kwestionowaniem rozstrzygnięć sądu i prokuratora”, z rzekomym „żądaniem rozstrzygnięcia sądu zgodnie z żądaniem powoda”; a nawet „nieznanego ustawnie sposobu kontroli prawomocnych orzeczeń” - podczas gdy powód jako podstawę faktyczną pozwu wskazywał poniżające potraktowanie podlegające na oczywiście niezgodnych z prawem rozstrzygnięciach Pozwanych, a przez to odmówienie powodowi ochrony jego prywatności;

- oczywiście sprzeczne z materiałem dowodowym, w tym zwłaszcza treścią pozwu przyjęcie, jakoby „powód, jakkolwiek występował przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia i przez Prokuratora Rejonowego Warszawa - Śródmieście nie łączył odpowiedzialności pozwanego z treścią orzeczeń” - podczas gdy z treści pozwu jednoznacznie wynika, iż powód wskazywał na niezgodną z prawem treść rozstrzygnięć Pozwanych w sprawach Kp 2740/11 i 1 Ds. 980/11;

- oczywiście niedorzeczne przyjęcie, jakoby podstawę faktyczną pozwu stanowiła „osobista trudność związana z koniecznością zaakceptowania niekorzystnego rozstrzygnięcia sądu lub prokuratora”;

- oczywiście niezgodne z prawem przyjęcie, iż rzekomo „Nie znajduje oparcia w przepisach konstrukcja przedstawiona przez powoda w pozwie, mająca polegać na naruszeniu godności powoda przez pozbawienie prawa do sądu.”;

- oczywiście wadliwe przyjęcie, iż roszczenie „nie mogło uzyskać ochrony prawnej - przede wszystkim z uwagi na to, iż nie można mówić o pozbawieniu powoda prawa do sądu, a jedynie o niekorzystnych dla powoda rozstrzygnięciach, z którymi powód się nie zgadza” - przy czym Sąd 1 instancji uchylił się od jakiegokolwiek analizy prawa do sądu jako kategorii prawnej, w szczególności od dostrzeżenia iż immanentnym elementem prawa do sądu jest prawo do uzyskania sprawiedliwego wyroku; podstawową zaś przesłanką uznania wyroku za sprawiedliwy jest jego zgodność z prawem; zaś rozstrzygnięcia Pozwanych w sprawach sygn.. Kp 2740/11 oraz sygn.l Ds. 980/11 są oczywiście niezgodne z prawem;

- oczywiście wadliwe przyjęcie, jakoby Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia oraz Prokurator Rejonowy Warszawa Śródmieście, jako statio fisci Skarbu Państwa rzekomo nie mogli ponosić odpowiedzialności jako organy, nie osoby fizyczne, za naruszenie dóbr osobistych działaniami reprezentowanych przez siebie jednostek Skarbu Państwa;

oczywiście niedorzeczne przyjęcie, jakoby powód rzekomo błędnie przypisał działania sądu działaniu prezesa sądu oraz działania Prokuratury działaniom Prokuratora Rejonowego;

- oczywiście niedorzeczne przyjęcie, iż niezgodne z prawem rozstrzygnięcia Pozwanych są „sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości, w rozumieniu art 145 ust 1 Konstytucji” zaś „działanie prokuratora ma umocowanie w powołanej ustawie o prokuraturze”;

- rażąco wadliwe przyjęcie, w konsekwencji wadliwego utożsamienia różnych przedmiotowo postępowań - mianowicie przedmiotowego utożsamienia spraw o sygn. Kp 2740/11 oraz sygn. I Ds. 980/11 z niniejszym postępowaniem - iż rzekomo „powód wytoczył powództwo dotyczące kwestii, co do której sądy już się wypowiedziały w uzasadnieniach kwestionowanych przez powoda orzeczeń”, a w konsekwencji bezzasadne obciążenie powoda kosztami procesu.

R. wniósł o zmianę wyroku, poprzez uwzględnienie żądań pozwu, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył:

apelacja jest uzasadniona. Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, co uzasadnia uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie z mocy art. 386 par. 4 k.p.c.

W obrocie cywilnoprawnym Skarb Państwa uczestniczy poprzez organy państwowych jednostek organizacyjnych tzw. statio fisci, które mają pozycję reprezentantów Skarbu Państwa. Zgodnie z art. 67 par. 2 k.p.c., za Skarb Państwa czynności procesowe podejmuje organ państwowej jednostki organizacyjnej, z działalnością której wiąże się dochodzone roszczenie, lub organ jednostki nadrzędnej.

Powód wskazał jako statio fisci Skarbu Państwa: a) Prokuratora Rejonowego Warszawa Śródmieście, który zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 9 ustawy z 20.06.1985r. O Prokuraturze jest prokuratorem przełożonym prokuratorów pełniących czynności w prokuraturze rejonowej i który kieruje prokuraturą rejonową, b) Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia, który zgodnie z art. 22 par. 2 pkt 1 ustawy z 27.07.2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych kieruje sądem i reprezentuje go na zewnątrz.

Rację ma sąd I instancji, że zarzucane przez powoda działania nie były działaniami Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie oraz Prokuratora Rejonowego Warszawa Śródmieście, okoliczność ta, wbrew stanowisku sądu I instancji, nie uzasadnia jednak oddalenia powództwa .

Zarzucane przez powoda działania były działaniami sądu powszechnego w wykonywaniu jego konstytucyjnych uprawnień oraz działaniami prokuratora w wykonywaniu ustawy o Prokuraturze a więc działaniami Skarbu Państwa

jako osoby prawnej. Powód wskazał Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie oraz Prokuratora Rejonowego Warszawa Śródmieście jako organy państwowej jednostki organizacyjnej, z działalnością, których wiąże się dochodzone roszczenie.

Odpowiedzialność na podstawie art. 24 par. 1 k.c. za naruszenie dóbr osobistych może ponosić każdy podmiot, w tym także Państwo. Wskazane przez powoda podmioty mogą ponosić odpowiedzialność jako organy, za naruszenie dóbr osobistych działaniami reprezentowanych przez nich jednostek Skarbu Państwa.

Powód kwestionuje rozstrzygnięcia sądu i prokuratora w sprawach¹ Ds. 980/11/MS i II Kp2740/11 o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień przez Ministra Sprawiedliwości Z. Z..

Stanowisko sądu I instancji, że rozstrzygnięcia te są w niniejszym postępowaniu wiążące, jest błędne. Zgodnie z art. 11 k.p.c. w postępowaniu cywilnym wiążą sąd jedynie ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa. Zatem orzeczenia o odmowie wszczęcia śledztwa, na które powołuje się powód, nie są wiążące.

Pozwany wywodzi, że działał w ramach porządku prawnego, przez co jego odpowiedzialność na podstawie art. 24 par. 1 k.c. jest wyłączona.

Powód wywodzi, że wskazane orzeczenia wydane przez pozwanego naruszają prawo.

Zgodnie z art. 417¹ par. 2 k.c. odpowiedzialność odszkodowawcza za szkodę wyrządzoną przez wydanie niezgodnego z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego możliwa jest po stwierdzeniu niezgodności z prawem we właściwym postępowaniu. Wynika z tego, że sąd rozpoznający roszczenie odszkodowawcze nie może samodzielnie ustalić niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego. Stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego, nastąpić może tylko według przepisów tego postępowania, w którym wydane zostało dane rozstrzygnięcie. Regułę tę odnieść należy także do postępowania, którego przedmiotem jest udzielenie ochrony w trybie art. 24 par. 1 k.c.

Stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego wydanego w postępowaniu karnym może nastąpić w trybie wznowienia postępowania (art. 540 k.p.k.), lub w wyniku rozpoznania kasacji.

W sytuacji, gdy przepisy nie będą przewidywały trybu stwierdzenia niezgodności z prawem danych decyzji lub postanowień – przyjmuje się, że wówczas ową niezgodność winien ustalać sąd odszkodowawczy. Jak się wskazuje – przyjęcie w takich wypadkach, że nie zachodziłaby odpowiedzialność z art. 417¹ § 2 k.c. – powodowałoby, iż regulacja o charakterze proceduralnym ograniczałaby prawo przewidziane w art. 77 Konstytucji RP. Sąd Okręgowy w ogóle kwestii tej nie rozważył.

Powód wywodzi, że przez odmowę wszczęcia śledztwa pozbawiony został ochrony prawnej, doznał dyskryminacji a przez to naruszona została jego godność. Sąd Okręgowy w ogóle nie rozpoznał żądania powoda w tym zakresie.

Rację ma apelujący, że sąd I instancji nie poczynił ustaleń faktycznych ograniczając się do wskazania, że zapadły kwestionowane przez powoda orzeczenia. Bez wiedzy odnośnie treści tych orzeczeń i motywów, którymi kierował się sąd, utrzymując w mocy postanowienie odmawiające wszczęcia postępowania karnego, oraz bez ustalenia, czy powód ma możliwość wystąpienia w odpowiednim trybie o stwierdzenie niezgodności z prawem tych orzeczeń, niemożliwe jest odniesienie się do żądania powoda.

Z akt sprawy wynika jedynie, że postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej z dnia 10.10.2011r. „o odmowie wszczęcia śledztwa z uwagi na fakt, że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone tj. na podstawie art. 17 par. 1 pkt 7 k.p.k. było wadliwe (naruszało prawo). Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie zmienił to postanowienie wskazując jako podstawę odmowy wszczęcia śledztwa art. 17 par. 1 pkt 2 k.p.k. Nie wiadomo jednak, jakie motywy legły u podstaw takiego rozstrzygnięcia, Sąd Okręgowy

wadliwie bowiem przyjął, że wniosek powoda o załączenie akt II Kp 2740/11 i 1 Ds. 980/11 jest nieuzasadniony, gdyż dowody zawarte w w/w aktach są zbędne dla rozstrzygnięcia.

Z odpisu zawiadomienia o przestępstwie załączonego do pozwu wynika, że powód zarzuca Z. Z. jako Ministrowi Sprawiedliwości i Prokuratorowi Generalnemu popełnienie przestępstwa z art. 231 par. 1 k.k. polegającego na bezprawnym ujawnieniu w Sejmie RP danych osobowych powoda jako świadka w postępowaniu karnym (k.7).

Powód wywodzi, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z 5.12.2012r. sygn.. II SA/Wa 1145/12 uchylił decyzję Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z 22.02.2012r. stwierdzającą jakoby Kancelaria Sejmu RP zgodnie z prawem przetwarzała publicznie dane osobowe powoda i wniósł o przeprowadzenie dowodu z tego dokumentu (k.83).

Dowód ten winien przeprowadzić sąd I instancji, jak też dowód z akt II Kp 2740/11 i 1 Ds. 980/11 wskazanych przez powoda.

Jeśli stosowne przepisy nie przewidują trybu stwierdzenia niezgodności z prawem postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieście w Warszawie, utrzymującego w mocy postanowienie Prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa, sąd I instancji będzie musiał ustalić, czy orzeczenie to narusza prawo a jeśli tak, to czy doprowadziło do naruszenia godności powoda, oraz czy godność powoda została naruszona przez wydanie naruszającego prawo postanowienia prokuratora rejonowego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny rzekł jak na wstępie.